

اثرات نوع عمل آوری خوراک و سطوح مختلف جایگزینی کربنات کلسیم با گل کربنات کلسیم بر صفات لاشه و غلظت فسفر و کلسیم استخوان درشت نی جوجه های گوشتی

عباسعلی قیصری^{۱*}، علیرضا آذربایجانی^۱، سیامک سلطانی^۲، احسان میرفندرسکی^۱، زینب پناهپور^۳، منصور نصر اصفهانی^۱
۱= بخش تحقیقات علوم دامی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان، ۲- کارخانه قند نقش جهان ۳- عضو باشگاه پژوهشگران جوان دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان

* نویسنده مسئول: عباسعلی قیصری gheisari.ab@gmail.com

چکیده

این آزمایش به منظور بررسی اثرات سطوح مختلف جایگزینی کربنات کلسیم با گل کربنات کلسیم (صفر، ۳۳، ۶۶ و ۱۰۰ درصد) در جیره های آردی و پلت بر صفات لاشه و غلظت فسفر و کلسیم درشت نی با استفاده از ۶۰۰ قطعه جوجه گوشتی اجرا شد. بدین ترتیب در این تحقیق ۸ جیره آزمایشی وجود داشت که به هر جیره نیز ۵ تکرار ۱۵ قطعه ایی جوجه گوشتی اختصاص داده شد. آزمایش از سن یک روزگی شروع و طول دوره آزمایش ۴۲ روز بود. در پایان آزمایش از هر تکرار، ۲ قطعه جوجه بطور تصادفی انتخاب و پس از ذبح، درصد لاشه و اجزای آن نسبت به وزن زنده محاسبه و همچنین میزان خاکستر، کلسیم و فسفر استخوان درشت نی پای چپ آنها اندازه گیری شد. نتایج آزمایش نشان داد، شکل جیره و سطح جایگزینی گل کربنات کلسیم بجای کربنات کلسیم تأثیری بر راندمان لاشه نداشتند. درصد چربی محوطه بطنی جوجه های تغذیه شده با جیره های پلت بطور معنی داری بیشتر از جیره های آردی بود ($P<0/05$)، اما جایگزینی گل کربنات کلسیم بجای کربنات کلسیم اثری بر چربی محوطه بطنی نداشت. پلت کردن جیره موجب افزایش معنی دار درصد پیش معده و روده ها ($P<0/05$) شد ولی درصد وزن لوزالمعده و سنگدان کاهش معنی داری ($P<0/05$) یافتند. اثرات متقابل شکل فیزیکی جیره و سطح جایگزینی گل کربنات کلسیم تأثیری بر درصد خاکستر و کلسیم استخوان درشت نی نداشتند. از طرف دیگر، جیره پلت موجب افزایش درصد فسفر استخوان درشت نی نسبت به جیره آردی گردید ($P<0/05$). بطور کلی نتایج تحقیق حاضر نشان داد که می توان از گل کربنات کلسیم در جیره غذایی به منظور تامین کلسیم مورد نیاز جوجه های گوشتی بدون اینکه تأثیر نامطلوبی بر راندمان لاشه و همچنین قابلیت دسترسی کلسیم و فسفر داشته باشد استفاده نمود.

واژگان کلیدی: جوجه گوشتی- گل کربنات کلسیم - کربنات کلسیم- راندمان لاشه.

مقدمه

گل کربنات کلسیم یکی از محصولات جانبی کارخانه های تولید قند می باشد که در منابع علمی فارسی از این گل با نامهای گل قند، گل کربناتاسیون و گل صافی یاد شده است. در حال حاضر بدلیل عدم شناخت برخی از موارد مصرف گل کربنات، این ماده به عنوان ماده زاید و بدون استفاده با صرف هزینه زیادی به خارج از کارخانه های قند حمل و در مناطق بیابانی تخلیه می شود. این گل به طور میانگین حاوی ۶۶ درصد ماده خشک، ۳۴ درصد رطوبت و ۵/۹ درصد مواد آلی می باشد. مقدار کلسیم آن نسبتاً بالا و در حدود ۲۸-۳۲ درصد بر حسب ماده خشک می باشد (۲). میزان تولید سالیانه این ماده در کشور بالغ بر ۶۰۰ هزار تن بوده و کارخانه قند نقش جهان اصفهان سالیانه ۳۰-۲۰ هزار تن از این ماده را تولید می کند. گاردینر (۵) از گل کربنات کلسیم چغندر قند